

กฎหมายป้องกัน การให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

การติดสินบน

การติดสินบน เป็นปัญหาการทุจริตที่พบมากในประเทศไทยส่วนหนึ่ง
เกิดขึ้นในการทุจริตระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจในการจัดซื้อจัดจ้าง
ที่ไม่มีการแข่งขันอย่างแท้จริงและกระบวนการที่ไม่โปร่งใส
มาตรการทางกฎหมาย จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่เป็นประโยชน์
ต่อภาคเอกชน เพื่อศึกษาหาความรู้ รวมทั้งเป็นแนวทางใน
การป้องกันการทุจริต

หากภาคเอกชนนั้นได้มีนิติสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐ
และเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเริ่มจากคำว่า **สินบน**

สินบนคืออะไร

สินบน คือ ทรัพย์สินหรือสิ่งของเพื่อตอบแทนผู้ที่จะช่วยให้สำเร็จตามประสงค์
หรือทรัพย์สิน สิ่งของเพื่อจูงใจให้ผู้รับประพฤติปฏิบัติโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
และผู้ให้ได้ประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว เช่น เงิน บ้าน รถ การพาไปท่องเที่ยว

สินบนเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม
ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศที่ทั่วโลก
ต่างให้ความสำคัญ การบังคับใช้กฎหมายเป็นส่วนหนึ่ง
ที่จะช่วยลดปัญหาสินบน เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้า
การลงทุนที่โปร่งใส และกระตุ้นเศรษฐกิจ

สายด่วน ป.ป.ช. 1205 : www.NACC.GO.TH

สำนักงาน ป.ป.ช.

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

แล้วทรัพย์สินที่ถือว่าเป็นสินบน
มีลักษณะอย่างไร?

ลักษณะของสินบน

ยกตัวอย่างเช่น

ให้เงินทอง

หุ้น

รถยนต์

ที่ดิน

โทรศัพท์

รวมถึงกระเช้า ของชำร่วยหรือขนมมณเฑียร อย่างหลังดูเหมือนเป็นสินน้ำใจ แต่ถ้าให้เพื่อจูงใจ
เจ้าพนักงานก็เป็นความผิดได้

: ประโยชน์อื่นใด เช่น ให้ใช้บริการต่างๆ ฟรี รับประทานอาหารฟรี ฯลฯ

: การให้ในที่นี้รวมถึงการให้สินบนผ่านตัวกลาง
เช่น กรรมาที่จดทะเบียนสมรสและไม่จดทะเบียนสมรสญาติ
หรือเพื่อนของเจ้าหน้าที่รัฐฯ หรือนิติบุคคลที่จ้างเพื่อเป็นที่ปรึกษา
ทางธุรกิจโดยมีเจตนาเพื่อมอบให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

สายด่วน ป.ป.ช. 1205 : www.NACC.GO.TH

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

สำนักงาน ป.ป.ช.

ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ รวมถึงนิติบุคคลด้วย ตลอดถึง พ่อค้าแม่ค้า
กิจการรายย่อย หากในการดำเนินธุรกิจของคุณต้องไปเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

“ ต้องไม่กระทำการอันเป็นความผิดฐานให้สินบน
ต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ”

ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อระบบเศรษฐกิจระบบราชการ ให้เกิดบรรยากาศที่ดี
ในการประสานงานติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

ตัวอย่างการกระทำความผิดฐานให้สินบน

กิจการรายย่อย

พ่อค้า / แม่ค้า

จ่ายสินบน

เจ้าพนักงานมีหน้าที่
ที่มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดไว้

เพื่อจงใจให้ทำ ไม่ให้ทำ หรือประวิงการกระทำความผิดกฎหมาย

สายด่วน ป.ป.ช. 1205 : www.NACC.GO.TH

สำนักงาน ป.ป.ช.

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

กรณีศึกษา ตัวอย่างของการกระทำความผิด
และที่ไม่เป็นความผิดฐานให้สินบน

ตัวอย่างการกระทำความผิดฐานให้สินบน

เมื่อถูกตำรวจจับ จำเลยพูดว่า
ขออะ อย่าจับฉันเลย ไว้เงิน
ให้สองหมื่น เป็นการขอให้
ทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงาน
เพื่อจงใจไม่ให้จับกุม

เมื่อติดต่อขอให้เงิน
ถือเป็นการขอให้ทรัพย์สินแล้ว
ผิดสำเร็จทันที
แม้จะถูกซ่อนแผนจับกุมก็ตาม

แม้เจ้าพนักงานยอมจะรับเพื่อ
วางแผนจับกุม การกระทำ
ของจำเลยก็ถือเป็น
ความผิดสำเร็จแล้ว
นับแต่มีการขอให้ทรัพย์สินนั้น

ผู้จัดการบริษัทก่อสร้าง มอบเงินให้นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง
ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุญาตให้ทำการก่อสร้างอาคาร
ในเขตเทศบาล เพื่อจงใจให้นายกเทศมนตรีอนุมัติให้ปลูกสร้าง
อาคารได้โดยเร็ว ทั้งๆ ที่หลักฐานการขออนุญาตก่อสร้าง
ไม่เรียบร้อยจนเป็นการมีชอบด้วยหน้าที่

ตัวอย่างการกระทำความผิดฐานรับสินบน

นายประกันให้เงินตำรวจ
เพื่อช่วยติดตาม
ผู้หลบหนีหมายจับ ผู้ให้ไม่ผิด
แต่เจ้าพนักงานผู้รับผิด

ให้ค่าน้ำมันตำรวจเป็นรายเดือน
เพื่อให้เข้ามาตรวจภายใน
หมู่บ้านผู้ให้ไม่ผิด
แต่เจ้าพนักงานผู้รับผิด

ให้เงินตำรวจเพื่อจัดการจราจร
หน้าร้านอาหาร ผู้ให้ไม่ผิด
แต่เจ้าพนักงานผู้รับผิด

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

ความผิดฐานให้สินบนและความรับผิดของนิติบุคคลตามกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา 176 และหลักการพื้นฐานในการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมของนิติบุคคล ในการป้องกันการให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ

ความผิดฐานให้สินบนและความรับผิดของนิติบุคคลตามกฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา 176

มาตรา 176 ของกฎหมาย ป.ป.ช. เรื่องความผิดฐานให้สินบนและความรับผิดของนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์หลักของกฎหมายเอาผิดกับ “ผู้ให้” สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ และส่งเสริมให้นิติบุคคลมีมาตรการป้องกันสินบนที่มีประสิทธิภาพ

มาตรา 176 วรรคแรก

“ ผู้ใดให้ ขอบให้ หรือริบว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ของ องค์การระหว่างประเทศเพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงเวลาการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่...”

โทษจากการให้สินบน

- การให้สินบนผ่านตัวกลาง เช่น คู่สมรส ญาติ หรือเพื่อนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ก็เป็นความผิดตามมาตรานี้
- โทษตามวรรคนี้ได้แก่ จำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สายด่วน ป.ป.ช. 1205 : www.NACC.GO.TH

สำนักงาน ป.ป.ช.

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

มาตรา 176 วรรคสอง

“ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล และกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าว ไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิด นิติบุคคลนั้น มีความผิดตามมาตรานี้ ”

องค์ประกอบของความผิดตามมาตรานี้ จะประกอบด้วย

1. ผู้ให้สินบนเจ้าพนักงานของรัฐเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล เช่น ลูกจ้าง ตัวแทน บริษัทในเครือ
2. ผู้ให้สินบนกระทำเพื่อ “ ประโยชน์ของนิติบุคคล ”
3. นิติบุคคลไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิด

โทษสำหรับนิติบุคคลคือ “ ปรับ ” ตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้น หรือประโยชน์ที่ได้รับ

สายด่วน ป.ป.ช. 1205 : www.NACC.GO.TH

กฎหมายป้องกันการให้สินบน พ.ร.บ. ป.ป.ช. มาตรา 176

ตัวอย่างการวินิจฉัยความรับผิดตามมาตรา 176

ตัวอย่างที่ 1 : นิติบุคคลเป็นผู้ให้สินบน (โดยผู้แทนตามกฎหมายเป็นผู้ให้หรือมีส่วนรู้เห็น)

คณะกรรมการของบริษัท

- ไม่มีคุณสมบัติจะได้รับใบอนุญาต
- มีมติให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน

เจ้าพนักงานของรัฐในประเทศไทย

เพื่อให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ในการออกใบอนุญาตให้แก่บริษัท

คตินี้กรรมการบริษัทย่อมมีความผิดตามมาตรา 176 วรรคแรก ส่วนบริษัทมีความผิดตามมาตรา 176 วรรคสอง

ตัวอย่างที่ 2 : ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคล เช่น พนักงาน เป็นผู้ให้สินบน โดยนิติบุคคล
มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมในการป้องกันการให้สินบน

นาย ค. พนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง
ที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย
(ซึ่งบริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม)

เจ้าพนักงานของรัฐในประเทศไทย

เพื่อให้กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ในการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ของบริษัท

นาย ค. ย่อมมีความผิดตามมาตรา 176 วรรคแรก
บริษัทอาจไม่มีความผิดตามมาตรา 176 นี้ ผู้แทนตามกฎหมายของบริษัทนั้น
หากไม่ส่วนในการสั่งการหรือรู้เห็นกับการให้สินบนดังกล่าวย่อมไม่มีความผิด

สายด่วน ป.ป.ช. 1205 : www.NACC.GO.TH